



V ČISTÝCH
LÍNIÁCH



Na pohľad jednoduché architektonické formy často ukrývajú sofistikované a premyslené riešenia. Stavba nemusí byť veľkolepou, aby ohromila – niekedy sú domy vychádzajúce z minimalizmu ešte viac pútavé a jedinečné. Pozrite si štyri príklady projektov, pri ktorých autori majstrovsky pracovali s materiálmi, formami či topografiou a zachovali pritom elegantnú čistotu foriem a tvarov.



/ TRICA HOUSE, IHOUSE ESTUDIO, URUGUAJ

Perfektné splnutie s exteriérom, pri ktorom architektúra nechce na seba pútať priveľa pozornosti – ale, naopak, vyzdvihnúť krásu okolitej prírody. To je hlavná myšlienka víkendového domu v Uruguaji. Tamojších architektov zo štúdia iHouse oslovil ich rodák, momentálne žijúci v Austrálii. Vo svojej domovine chcel vytvoriť miesto, kde by mohol tráviť nerušený čas v obklopení priateľov a známych. Podmienkou boli minimálne zmeny v topografii a flóre prírody. Architekti preto v pobrežnom meste Chihuahua navrhli jednoduchý objem, ktorý tvorí prefabrikovaná modulárna konštrukcia. „Moduly boli navrhnuté tak, aby optimalizovali priestor a funkčnosť. Rezidenciu tvoria dva symetrické moduly spojené pozdĺž ich najdlhšej strany do pravouhlého hranola. Vo vnútri je priestor usporiadaný s dôrazom na výraznú symetriu na oboch osiach,“ približujú architekti. Dlhšia strana modulov je presklená a prepája interier s exteriérom, zatiaľ čo kratšie majú plné steny pre poskytnutie dostatočného súkromia. Prefabrikácia zabezpečila rýchlu výstavbu s minimom dokončovacích prác priamo na mieste. Pre interier architekti zvolili kombináciu dreva a svetlých materiálov v čistých, geometrických líniiach. Trica House poskytuje ideálne zázemie pre trávenie voľného času v súlade s okolitým prírodným prostredím.

Víkendový dom je tvorený modulárnou konštrukciou. Architekti siahli po spojení dvoch rovnakých modulov, pričom v interiéri hrá dôležitú úlohu symetria.

/ ELOGIO DEL GRIGIO, ANTONINO CARDILLO, TALIAANSKO

Stavba v talianskej Lombardii miestami viac pripomína chrám, ako obytný dom. Zvonku je nenápadný, no pri bližšom pohľade je zrejmá podobnosť s akýmsi miniatúrnym palácom: najmä vďaka valbovej streche, vstupnému oblúku a symetrii podlhovastých otvorov. Jeho predobrazom sa stalo poetické jazero vynárajúce sa z hmly. Názov Elogio del Grigio v taliančine znamená „chvála sivej“. Architekt Antonino Cardillo sa pri tomto projekte totiž inšpiroval Hegelovým výrokom, že vedomie je rozlišovaním šedi. A teda jej odtiene v interiéri vychádzajú z hlbokéj filozofickej podstaty. V Elogio del Grigio sa však nájdú aj odkazy na miestnu architektúru, rovnako ako prvky inšpirované stavbami v rôznych oblastiach Stredomoria. Budova je dvojpodlažná. Centrom domu je rozľahlá obývačka na prvom poschodí, ktorá je podľa Cardilla „plejádou imaginácií“. Rôzne vnemy podporuje textúrovaná omietka, ktorá obsahuje aj prímes sopečného popola na vytvorenie originálnej štruktúry. Steny a dlažbu v obývačke a kúpeľni pokrýva luxusný carrarský mramor a špecifickú atmosféru miestnostiam dodávajú aj klenuté dvere a strmé stropy. Výrazným prvkom v obývacej izbe je na mieru vyrobený žulový stôl. Okrem obývačky domov rodiny s malou dcérou zahŕňa tri spálne, dve kúpeľne, strešnú terasu a garáž. Elogio del Grigio je zmesou architektúry, filozofie a umenia, pričom prostredníctvom tohto mixu architekt Antonino Cardillo pozýva na objavenie nekonečnej šedosti reality.

Rodinný dom pripomína miniatúrny palác.



TEXT Mária Galajdová FOTO Antonino Cardillo, Aldo Lenzi, Even Lundefaret, Marcello Mariano



AGDER DAY, LANDSCAPE ARCHITECTURE, NÓRSKO

Táto chata je štartovacím prototypom zaujímavého projektu cestovného ruchu, na ktorom participuje 25 obcí najjužnejšieho nórskeho regiónu Agder. Spolu s miestnou župou a Nadáciou sporiteľne SK bank v každej z obcí do konca roka 2024 pribudne jedna rovnaká kabína. Cieľom je podporiť turistov v objavovaní krás tohto regiónu. Architekti z Landscape Architecture navrhli stavbu, ktorá čerpá inšpiráciu z mena tohto regiónu. Slovo „ogd“ by sa dalo preložiť ako „ostrý“. Odkazuje aj na tvar regiónu, ktorý je symbolicky akoby južným cípom celého Nórska. Spojením týchto dvoch ideových východísk vznikol ostrý, kosoštvorcový tvar chaty s uzavretou zadnou a otvorenou prednou časťou.

Chatka má svojim návštevníkom poskytnúť intímny zážitok z prírody, je prístupná pre všetkých a celoročne. „Chatka pozostáva z prekrytého vchodu so skladom palivového dreva, ktorý vedie do hlavnej miestnosti situovanej okolo výhľadu a krbu. Usporiadanie lavíc rôznych výšok pojme asi pätnásť ľudí a do steny okolo krbu je integrovaná malá knižnica,“ spresňujú architekti. Vonkajšia krytá lavička pozýva tráviť čas v exteriéri aj v sychravom alebo menej slnečnom počasí.

Stavba vznikla z miestnych udržateľných materiálov. Sedlová strecha odkazuje na tradičnú miestnu architektúru, ale asymetrický pôdorys celej stavby dodáva vlastný unikátny charakter. A keďže každá z 25 chatiek bude stáť na inom mieste a inom podklade, architekti ich museli navrhnuť tak, aby vytvorili najlepšiu možnú interakciu medzi budovou a krajinou. To všetko s čo najmenším vplyvom na prírodu.

Slovo „ogd“, z ktorého vychádza názov chatiek, znamená „ostrý“. Taký je aj ich tvar.





/ CASA ULIA, MARGINE, TALIAANSKO

Ulia znamená v dialekte regiónu Salento „oliva“. Architekti zo štúdia Margine sa pre tento názov rozhodli práve preto, že sa nachádza v obklopení storočných olivovníkov. Casa Ulia vyniká bielym skulpturálnym objemom, ktorý ozvlášťujú otvory vytvárajúce efekt akýchsi perforovaných stien. Táto konštrukcia prepája vnútro domu s jeho rurálnym okolím.

Architektov z Margine oslovil mladý pár, profesorka a stavbár – aby im vytvorili súkromnú oázu v stredomorskom štýle. „Miestny kameň Leccese použitý na vonkajšiu dlažbu, vyvýšenia a gelosie (kamenné clony), ktoré jemne filtrujú prirodzené svetlo do interiérov, odrážajú ľudovú tradíciu regiónu,“ hovoria architekti Giulio Ciccarese a Valentina Pontieri.

Originalita Casa Ulia spočíva aj v práci s terénom. Z diaľky pôsobí ako čisto horizontálny objekt, no v skutočnosti má jedno podlažie ukryté v podzemnej časti.

Prízemie patrí otvorenej a príjemnej obývacej časti, na nižšom podlaží sa nachádza súkromná miestnosť, spa, garáž a technická miestnosť.

Architekti nazvali tento dom minimalistickým útočiskom, ktoré prepája miestnu tradičnú architektúru so súčasnými technologickými riešeniami (tepelné čerpadlo, fotovoltaický systém), a dá sa teda považovať za modernú reinterpretáciu tunajšej ľudovej architektúry. ▲

Charakteristickým prvkom tejto stavby sú perforované steny, ktoré jej dodávajú výnimočnosť. Majú však aj praktický charakter.

